

החברותא

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס' 708 בס"ד ערש"ק פר' במדבר כ"ז אייר תשפ"ג

פנינים יקרים

שאו את ראש כל עדת בני ישראל למשפחותם לבית אבתם (א, ב) יש לבאר פסוק זה שהקב"ה אומר שאו ראשכם בגאווה - ויגבה לבו בדרכי ה' כיון ששמרו על משפחותם שיהיו לבית אבותם בשמירת היחוס.

(מנחת יהודה)

שאו את ראש כל עדת בני ישראל (א, ב) ידוע ומפורסם שאת עם ישראל אי אפשר למנות במספר אלא ע"י דבר אחר כגון מחצית השקל או כמו שנאמר בנביא ויפקדם בטלאים, ביאור הענין מדוע אי אפשר למנות את בני ישראל מכיון שלא שייך להכליל אותם במנין כאחד כי כל אחד מבני ישראל שונה מחבירו, זה גדול בתורה זה גדול בחסד וכד' לכן רק המספר מאפשר לסבול אותם לכן דרשו חז"ל כמו שאין פרצופיהן שוין כך אין עמדותיהן שוין ואין דרך אחת אלא למנותם באמצעים.

(וידבר יוסף)

למשפחותם לבית אבותם (א, ב) את אומות העולם ניתן ליחס על פי אמותיהם השוה ללשון האומות העולם, משא"כ את בני ישראל ניתן לקבוע את היחוס מצד האב ואין לך ערך גדול מזה.

(אוצר שמחות)

נשא את וכו' (ד, ב) פרשת נשא חלה בדרך כלל אחרי חג השבועות, כמו כן פרשה זו הארוכה ביותר בפסוקי התורה, גם בזה"ק ישנה אריכות גדולה בפרשה זו רמז להארה מיוחדת הבאה אחרי אירת מתן תורה ומעיינות החכמה.

(וידבר יוסף)

שאו את ראש עדת בני ישראל למשפחותם לבית אבותם (א, ב) מבואר בגמ' (מגילה לא) עזרא תיקן להם לישראל שיהיו קורין קללות שבתורת כהנים קודם עצרת (חג השבועות) שלא להסמיך הקללות לעצרת, להורות שלא זכו ליטול את התורה רק בזכות שמירת היחוס לבית אבותם.

(יחלק שלל)

כל זכר לגלגלותם (א, ב) בפקידת כל ישראל הצווי לפקוד לגלגלותם ובפקידת בני לוי כתוב לבית אבותם למשפחותם, אלא מאחר ופקידת בני לוי הוא מבין חודש ומעלה לא שייך לומר לגלגלותם כי גלגלותם שייך רק מבין עשרים שנה ומעלה כי רק מבין עשרים ניתן להבחין ביחודיות של העולה במפקד (הרב אהרן ליב שטיינמן זצ"ל היה מצביע בדרך מליצה מגלגלים עמהם).

(פלגי מים)

תפקדו אותם לצבאותם אתה ואהרן (א, ג) מדוע נצרך אהרן להתלוות אל משה בעת פקידת ישראל? אלא שבפסוק הקודם פרש"י לגלגלותם מוסבר שהפקידה היתה על ידי שקלים כמש"כ בקע לגלגלת, והרי מבואר בגמ' (ב"ב ה) קופה של צדקה נגבית בשנים לכן לא היה יכול משה לפקוד את ישראל לבד על ידי גבית השקלים.

(רבי יהונתן איבשויץ)

פקודיהם למטה יששכר ארבעה וחמשים אלף... פקודיהם למטה זבולון חמשים אלף וארבע מאות (א, כט-לא) הגימטריא של מנין שבט יששכר הוה ד"ן אלפים ושל מנין שבט זבולון הוה ז"ן אלפים, המליצה בזה כי שבט יששכר היה עוסק בתורה והיה ד"ן את עם ישראל (יומא כו) וכדי שיהיה לו פנאי ושלות נפש לעסוק בתורה היה שבט זבולון ז"ן אותו...

(חתם סופר)

בני נפתלי וכו' (א, מב) ראוי לשים לב שבפקידת נפתלי נאמר בני ולא כשאר השבטים שנאמר לבני ראובן וכו', ונראה לבאר ע"פ ביאורו של הגאון מוילנא על הפסוק עת לבכות ועת לשחוק את ספור ואת רקוד (קהלת ג, ד) שהריקוד וההספד נכתבו ללא האות למ"ד כיון שלצורך רקוד-הכנסת כלה וספור-הלויית המת מבטלים תורה (כתובות יז) והאות למ"ד מורה על למוד התורה, וכן לענינינו כיון שלשבט נפתלי רבו הבנות על הבנים ונמצאת חסרה תורה בהשוואה לשאר השבטים משום כך נחסרו מהם האות למ"ד.

(רבי שמואל וואלקין)

אגרות קודש ממורנו ורבנו זיע"א

רצון רגע אחד גדול בחייד, והקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו יתצמצם אליך לירד להצילך מבאר שחת, שלא תהיה נפשך נטרפת בגלים הסוערים. כי הוא בעל הרחמים ומקור החנון והטוב ומיטיב לברואיו בתכלית שלימות ההטבה כפי שדעת אנוש יכול להשיג ומעניק מתנת חנים מאוצרו ולא ישיב דך נכלם.

ועתה, נערי חביבי, אין מקום לייאוש בעולם כלל, ואפילו כבר התייאשת מאות אלפי פעמים, התחל מחדש. כי כל נשימה בריאה חדשה מאת הבורא יתברך - "ובטובו מחדש בכל יום מעשה בראשית", כדי לחדש ימי השבים אליו להנטותם לתחייה, טל של תחיה יעריפו עליך מן השמים בשעה שתבקש זאת באמת כמי שמבקש את החיים, וכמי שספינתו הולכת ונטרפת בים סוער ומבקש להינצל מן הגלים הזועפים. אם כך וכן תהיה בקשתך לעזר מלמעלה מול כוח הטבע המבקש שתעשה רצונו, בוודאי יעזורך וירחמוך ותזכה לחיי אושר מלאים, חיי נפש זוהרים, שכמותם נבצר להבינם ולהסבירם, כי רק מי שחי אותם יבין זאת. ולא יחסר לך מאומה, וגם תזכה לזיווג הנכון בקלות ובישרות במילוי כל משאלותיך כאשר יעלה על ליבך לשאול.

תוכל להתקשר עם הבחור מר וגם זקוק לחבר טוב, תעבדו יחד ותתאבקו על קנין דרך האמונה, "וטובים השניים מן האחד" (קהלת ד, ט), האחד והמיוחד כששניהם הן מן האחד.

בידידות ובכבוד רב

ב"ה, ז' תמוז תשל"ה, ירושלים ת"ו
לכבוד ידידי וחביבי הבחור היקר מר ... נ"י
ברוקלין נ.י.
שלום רב

שמחתי לקבל מכתבך מיום ב' ויקרא. ולמקרא בו ראיתי את המיית נפשך וסערת רוחך, אשר אין לך מנוחה מהגלים הזדונים של שרשרת הנפילות והכישלונות בתחום הרוחני, אבל עצם היותך גלוי לפני חברך וסיפור האמת על מצבך הירוד, נותנת התקווה הטובה שבהמשך המאבקים תגבר סוף סוף על שונאך בנפש, ולו פעם ראשונה שתילחם עמו בחירוף נפש זה ייתן לך הכח הדרוש לעצם המשך המאבק הנמשך לאורך כל ימי חייו של האדם אם כי בהדרגות שונות.

כדי שתוכל לעורר בך כוח הרצון להילחם עם עצמך על חייד, על החיים הנצחיים שהם הקשר בל יותק עם הבורא, שלא תאבדם לעד, אתה חייב להצית בקרבך זיק של אמונה פשוטה, של 'מהיכן אני חיי? על ידי כך תזכה אולי להיות איזה הרף עין אחד לפני הבורא יתברך, ואז תבוש ותיכלם לפניו, ותהיה מסוגל להשיב מלחמה שיערה כשהוא בא תמיד אליך להסיתך ולהדיחך ולטורדך משני העולמות. אז תהיה תמיד בזעקה גדולה ומרה על הצר הצורר אותך, ותפילתך תהיה שגורה בפיך, "הצילה מחרב נפשי, מיד - כלב יחידתי" (תהלים כב, כא).

ואפילו נפלת כבר פעמים רבות אין ספור, אפילו אלף (אלפים) פעמים, הרי כל עוד נשמתך בך, עוד כוח הדיבור שלך קיים, תצעק ותזעק מעומק הלב לבוראך השומע אותך תמיד, כי אולי תזדמן לך דווקא עת

לי כי עונתי למען אלמד חוקיך" (תהילים קיט, עא).

מזאת הסיבה אפשר לך ללמוד למשך כל אורך החיים, להכיר בה דרך האמונה מה היא? להיאבק על כל שטח ושטח את המאבק על הנפש לקושרה אל הקדושה, על ידי ההכרה הברורה, שהעלמת העין ברגע קט מן הסכנה החמורה האופפת אותך - על כרחך אתה נופל!

ובאמת, הכלל הוא, שהאדם אף על פי שאינו נופל בפועל, הרי בכל זאת הוא במצב של נפילה בכוח, לולי רחמיו הגדולים של בוראו. כי האדם מעצם טבעו ומהותו הוא אין ואפס, אסור בכבלי טבעו, אשר רק מאבק האיתנים עם עצמו תשחררהו תשמרהו ותצילהו מן הפורענות שהוא עלול להביא על עצמו במו ידיו. ורק ההתלהטות לעבר תכליתו האמיתית דרך כל המכשולים, תביאהו להיות קרוב ודבוק אל בוראו. משום ש"אלמלא הקב"ה עוזרו אינו יכול לו" (קידושין ל:), נמצא כי בשעה שחוגר האדם עוז וכלי מלחמתו בידו, תמיד נמצא הקב"ה לידו לעזור, והרי זו הדביקות התכליתית הרצויה והאהובה לפניו יתברך שמו.

מקרב לב אני שולח לך ברכתי הנלבבה, ברכת רפואה שלימה, ותשרה הברכה וההצלחה בכל מעשי ידיך בכל העניינים, ותזכה במהרה לזיווגך האמיתי וההגון ונזכה לשמוע ממך שמועות טובות, אמן. ברגשי כבוד רב, וידידות נאמנה.

ב"ה, ירושלים, יד' מרחשון תשל"ו
שלומים מרובים מציון וירושלים וברכת
רפואה שלימה לכבוד חברי יקירי ומחמדי
מר נ"י
ברוקלין נ.י.

אחרי מבוא הברכה והשלום.
נצטערתי צער רב לשמע התאונה הנוראה שקרתה לך בשעת החופש ונשברה רגלך, ונגע לליבי הצער הגדול והייסורים שנתייסרת בהם. ותקוותי ותפילתי שבעז"ה מצב הרגל הולך ומשתפר ותזכה לעמוד על שני רגלך - תרתי משמע.

גם להתייצב איתן מול חזית המלחמה הנצחית - טבע הגוף שהוא השטן העומד בינך לבין קונד ומבקש לנתקך ממקור חיותך. ואני שמח מאד לשמוע שבעזרת ה' הוטב בהרבה מצב רוחך, וזכית להנהיג סדר, הן בלימוד והן בעסק מלאכת הקודש של עשיית בתים לתפילין, שמחתי לשמוע שאתה מקפיד על קיום השיעורים והאמירות השונות שביקשתי ממך.

אפשר לראות חסדי ה' כי לא תמנו, ואל ישוב דך נכלם מלפניו, כי בשעה הקריטית של שבירת הרגל ונזילת הדם, לא נתיאשת וקראת להשי"ת מעומק הלב וזכית שענו לך מן השמים, לעמוד לימינך בצר לך להחיש לך תשועה ותרופה למכתך. נראה, כי בסיבה מוזרה זו של תאונת הרגל זכית לחיות מבשרך מה שאמר דוד המלך ע"ה: "טוב

המשך פנינים יקרים

אך את מטה לוי לא תפקד ואת ראשם לא תשא בתוך בני ישראל (א, מט) מסביר רש"י כדאי הוא לגיון של מלך להיות נמנה לבדו, דבר אחר צפה הקב"ה שעתידיה לעמוד גזירה על כל הנמנין מכן עשרים שנה ומעלה שימותו במדבר אמר אל יהיו אלו בכלל לפי שהם שלי שלא מעו בעגל ע"כ, שני הטעמים מרומזים בפסוק לא תפקד ולא תשא, וזהו אך את מטה לוי לא תפקד להיות נחסרים מחמת חטא העגל, ואת ראשם לא תשא ביחד עם בני ישראל כי הם נמנין בנפרד מחמת החשיבות המיוחדת שיש להם. (ע"פ מקרא מפורש)

וימת נדב ואביהוא... ובנים לא היו להם (ג, ד) מפני מה נאמר וימת בלשון יחיד בעוד שמדובר כאן על שני אנשים? הגמ' במסכת סנהדרין נ"ב מספר וכבר היו משה ואהרן מהלכין בדרך ונדב ואביהוא מהלכין אחריהן וכל ישראל אחריהן אמר לו נדב לאביהוא אימתי ימותו שני זקנים הללו ואני ואתה ננהיג את הדור, אמר להם הקב"ה נראה מי קובר את מי? ע"כ, ומכיון שנדב הוא שאמר זאת לאביהוא והוא גרם למיתת שניהם לכן נאמר וימת נדב ואביהוא בלשון יחיד רוצה לומר וימת נדב ואביהוא בגלל נדב... (מתוקים מדבש)

וימת נדב ואביהוא לפני ה' בהקריבם אש זרה לפני ה' במדבר סיני ובנים לא היו להם (ג, ד) מה ענין הקרבת האש הזרה לכך שלא היה להם בנים? ביאר הרה"ק רבי אשר מרומנוב, הפעם היחידה שמותר לאדם להקריב אש זרה ולעבוד את ה' בהתלהבות חיצונית היתירה על עבודתו הפנימית הוא רק להכניס בלב בניו אהבת שמים, אך כאן כיון שנדב ואביהוא הקריבו אש זרה ובנים לא היה להם, לכן נענשו. (הדרה של תורה)

כל פקודי הלויים שנים ועשרים אלף (ג, לט) הגמרא (יבמות סג) דורשת מן הפסוק ובנוחה יאמר שובה ה' רבבות אלפי ישראל, מלמד שאין השכינה שורה על פחות משני אלפים ושתי רבבות מישראל ע"כ ונראה שלפיכך עמד מנין הלויים שחנו סביבות למחנה השכינה על שנים ועשרים אלף כדי שתשרה שכינה במחנה בו הם שוכנים. (מהרש"א)

נשא את ראש בני קהת... לעשות מלאכה באהל מועד (ד, ב) בני קהת היו נושאים על כתפיהם את המשא וזה נקרא מלאכה משא"כ בני גרשון ומררי שהם העמיסו את הכלים על העגלות והבקר עבודה זו אינה קרויה מלאכה אלא עבודת אהל מועד.

כה תברכו את בני ישראל אמור להם (י, כג) ודרשו חז"ל (סוטה לה) אמור להם פנים בפנים שלא המדרש הוא העיקר אלא המעשה על דרך ארז"ל כל שחכמתו מרובה ממעשיו דומה לאילן שענפיו מרובין ושרשיו מועטים סיבת רבוי החכמה שהופכת על פניו מלשון שחכמתו מרובה ממעשיו. (פרי הארץ)

וישם לך שלום (י, כה) אמרו חז"ל לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה אלא השלום (עוקצין ג, יב) כידוע שהשלום הוא התקשרות שהוא אור אין סוף המאיר ומחיה לכל הוא האור הגנוז שבתוך הכלי משפיע מכל וכל ולכן הקב"ה שמו שלום שהוא עושה שלום ולכן אין כלי מחזיק ברכה אלא ע"י התקשרות אל השורש ואור הגנוז שהוא השפע הוא השלום.

ולבני קהת לא נתן כי עבודת הקודש עליהם בכתף ישאו (י, ט) ונבאר מצוה ועשו כדי עצי שמים - לא יסורו ממנו. וגם נבאר טעם לא יסורו ממנו שהוא נגד הסברא כי הבדים צריכים רק לשאת הארון ממקום למקום משא"כ כשעומד במקום אחד. וצ"ל דהנה מצינו כי נושאי הארון היה הארון נושא את נושאו ובלבד שלא יסורו ממנו להיות מחובר לארון שהוא הת"ח ואז נושא את נושאו. (תולדות יעקב יוסף)

ביום השלישי נשיא לבני זבולון אליאב בן חלן (י, כ"ד) למה זכה זבולון להקריב שלישי לנשיאים לפי שחיבב את התורה והרחיב ידו לפזר ממנו ליששכר כדי שלא יצטרך שבט יששכר לפרנסה ולא יתבטל בלעסוק בתורה לפיכך זכה זבולון להיות שותף לתורה והיה חברו של יששכר.

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים 91050
02 - 5829688 פקס: 02 - 5325477
ניתן לקבל במייל: av5829688@gmail.com ת.ד. 5080 ירושלים

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

